

**Натисніть тут, щоб
купити книгу на сайті
або замовляйте за телефоном:
(0352) 51-97-97, (067) 350-18-70,
(066) 727-17-62**

**ІЄН
ФЛЕМІНГ**

ДОКТОР НОУ

ДЖЕЙМС БОНД

DOCTOR NO © Ian Fleming Publications Limited, 1958

The moral rights of the author have been asserted

Права автора захищені.

«JAMES BOND» і «007» є зареєстрованими торговими марками компанії «Danjaq LLC» і використовуються згідно із ліцензією від «Ian Fleming Publications Limited».

Всі права захищені.

«Ian Fleming» логотип і «Ian Fleming signature» є зареєстрованими торговими марками компанії «The Ian Fleming Estate» і використовуються згідно із ліцензією від «Ian Fleming Publications Ltd».

Переклад з англійської *Алекса Антомонова*

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавництва.*

www.ianfleming.com

«Навчальна книга — Богдан», просп. С. Бандери, 34а,
м. Тернопіль, Україна, 46002.

«Навчальна книга — Богдан», а/с 529, м. Тернопіль, Україна, 46008.

У випадку побажань та претензій звертатися:

т/ф (0352) 520 607; 520 548 office@bohdan-books.com

Інтернет-магазин «НК Богдан»:

www.bohdan-books.com mail@bohdan-books.com

т. (0352) 519 797, (067) 350 1870, (066) 727 1762

Електронні книги: www.bohdan-digital.com

Гуртові продажі: т/ф (0352) 430 046, (050) 338 4520

м. Київ, просп. Гагаріна, 27: т/ф (044) 296 8956; (095) 808 3279,
nk-bogdan@ukr.net

Інтернет-магазин «Дім книги»: dk-books.com

т. (067) 350 1467; (099) 434 9947

Право на відпочинок мають усі, навіть англійці. Секретні агенти – не виняток. У Секретній службі вважають патріотичним відпочивати в межах імперії, добре що заморських територій у неї доста.

Із чим у нас асоціюється Ямайка? Звісно – з ромом, Бобом Марлі та дівчатами в бікіні. Хоча у 1958-му – році написання «Доктора Ноу» у Флемінга був лише ром. Боб Марлі ще хуліганив у середній школі, а дівчата взагалі плавали голяка...

У таких «нелюдських» умовах доводиться відпочивати Джеймсу Бонду. І чим далі, тим більше його відпочинок починає нагадувати пригоди Геракла. Різниця в тому, що міфологічний герой здійснював один подвиг на рік, а потім довгенько відхекувався, а невомимому Бондові доводиться робити це підряд, щоби вкластися у стислий термін відпустки на морі.

Ось там Бонд змушений проходити вогонь та оцинковані труби, метелити розлючених гарпій та позбавляти зору лернейську гідру, яка тут виступає в подібі морського чудовиська. А заразом врятовувати дівчину від дракона і занурювати доброго дохтора по шию в гуано – і це вам не генеральна чистка Авгієвих стаєнь... Узагалі, «Доктор Ноу» – справжній панегірик лайну. І тепер читач зможе розумітися в ньому не гірше кваліфікованого асенізатора. Одним словом, неабияка відпусточка видалася...

А. А.

ЧЮЮ ВАС ЧІТКО ТА ЗРОЗУМІЛО

Точно о шостій останній сонячний промінь пофарбував жовтим схили Блакитних гір¹, хвиля пурпурових тіней оповила Річмонд-роуд, немов даючи сигнал цікадам та деревним жабам у доглянутих садочках дзеленчати і квакати.

Окрім безперервного стрекотіння комах на задньому плані, жодних інших звуків на широкій порожній вулиці не було. Заможні власники великих маєтків — менеджери банків, директори компаній та держслужбовці вищої ланки — перебували вдома з п'ятої вечора і розповідали домашнім, як минув день, або приймали душ та перевдягалися. За півгодини вулиця знов оживе, настане час коктейлів, але зараз ця престижна півмиля «Дороги багатіїв», як її називали проміж собою торговці з Кінгстона, була поки що порожніми підмостками, над якими витав рясний аромат нічного жасмину.

Річмонд-роуд — найшикарніша транспортна магістраль на Ямаїці. Це місцева нью-йоркська Парк-авеню², лондонський Кенсінгтон Палас-Гарденз³ чи паризька

¹ Блу-Маунтінс — гори на сході Ямайки. Найвища точка — гора Блу-Маунтін-Пік (2256 м).

² Одна з головних магістралей, що перетинають Мангеттен з півночі на південь. Житлова нерухомість на Парк-авеню є, за деякими оцінками, найдорожчою в світі.

³ Вулиця центрального Лондона завдовжки у милю, так званий «бульвар мільярдерів». Тут розташоване російське посольство, маєтки султана Брунею, Лакшмі Мітала та українського олігарха Леоніда Блаватника.

Авеню д'Йена¹. Тут у великих старомодних маєтках на ділянках площею акр чи два з ідеально підстриженими газонами і вишуканими рослинами та квітами з Ботанічного саду Хоупу² мешкає «вищий світ» Ямайки. Ця довга, пряма, затишна й тіняста вулиця віддалена від розпеченого, вульгарного людського мурашника Кінгстона, в якому мешканці «Дороги багатіїв» не гребують заробляти гроші, а з іншого краю дорога межує з територією Кінгс-хаус, де проживає з родиною губернатор і головнокомандувач Ямайки. Жодна інша дорога Ямайки не закінчується краще, ніж ця.

На східному краю початку дороги, за адресою Річмонд-роуд № 1 стоїть капітальна двоповерхова споруда зі широкими, пофарбованими в білий колір верандами, що з усіх боків облягають будинок. Від дороги через широку галявину з тенісними кортами по обидва боки до входу з колонами веде посипана гравієм доріжка. Саме в цей час, проте, як і будь-якого іншого вечора, запрацювали автоматичні розбризкувачі. Цей маєток — Королівський клуб — був меккою кінгстонської еліти, де впродовж останніх п'ятдесяти років збиралися вершки суспільства, які хвастали, що жодне рішення на острові не приймають без їхньої згоди.

На сучасній Ямайці таким островкам влади залишилося недовго існувати. Одного дня в Королівському клубі поб'ють вікна, а може, навіть спалять його вщент, а поки що це найкраще на субтропічному острові місце з першокласним сервісом, вишколеним персоналом та вишуканою кухнею і розкішним винним погребом. Та що там казати, це місце — найкраще в Карибському

¹ Вулиця, що з'єднує Трокадеро з Площею Шарля де Голля (Площа Зірки).

² Королівський Ботанічний сад розташований на землях маєтку майора Річарда Хоупа, який у 1655 відвоював Ямайку в іспанців і передав її Англії.

басейні. Цієї пори, як зазвичай і в усі інші дні, на дорозі біля клубу були припарковані чотири автомобілі. Вони належали завзятим любителям бриджу, які грали по-великому і пунктуально збирались о п'ятій, щоб посидіти за гральним столом до опівночі. За ними можна було звир'яти годинник. Автомобілі належали — у тому порядку, в якому вони стояли біля бордюру — бригадному генералові¹ сил оборони Карибського регіону, провідному кінгстонському адвокатові з кримінальних справ та професорові математики університету Кінгстона. Останнім у ряду стояв чорний «Санбім-альпіна²» командера Королівського флоту у відставці Джона Стренгвейза, а також за сумісництвом регіонального контролюючого директора для Карибського регіону, або, простіше кажучи, місцевого представника британської Секретної служби.

Незадовго до чверті на сьому тишу Річмонд-роуд було порушено. Троє сліпих жебраків вийшли з-за рогу перехрестя і повільно рушили тротуаром у напрямку машин біля клубу. Всі здоровані були кеграми — неграми з домішкою китайської крові — вони йшли один за одним, тримаючись за плече попереднього, хитали головами в такт ходьби та постукували білими паличками по бордюру. Перший чоловік у синіх окулярах, який, здається, бачив краще за інших, тримав у правій руці бляшану карнавку, в якій дзеленчало кілька монет; у лівій — тростину. Другий правою рукою тримався за плече першого, а третій — за плече другого. Їхні очі були заплющені. Трійця вдягнута у лахміття, на головах — борудні зношені бейсбольні кепки з довгими козирками.

¹ Первинне, нижче генеральське військове звання вищого офіцерського складу, яке займає проміжне місце між полковником і генерал-майором.

² Спортивне двомісне купе з відкидним верхом, що його виробляла компанія Rootes Group у 1953–55 та 1959–68 роках.

Усі мовчки сунули тінистим тротуаром у напрямку машин і не видавали жодного звуку, якщо не враховувати ледь чутного постукування паличок.

Така трійка жебраків виглядала б цілком природно у Кінгстоні, де на вулицях багато калічних, але в заможному кварталі на порожній Річмонд-роуд вони привертати увагу. Дивно й те, що всі були напівкитайцями-напівнеграми. Таке змішання трапляється нечасто.

Цієї хвилини в гральній кімнаті над зеленим сукном столу простягнулася засмагла рука й зби́рала чотири карти. З тихим шелестінням взятка приєдналася до інших.

— Сто очок додатково та дев'яносто під рискою, — мовив Стренгвейз, поглянув на годинник і підвівся. — Повернуся за двадцять хвилин. Твоя роздача, Білле. Замов випити. Для мене — як зазвичай. І не надумайте без мене підтасувати карти. Я такі речі за версту чую.

Білл Темплар, бригадний генерал, розсміявся. Він натиснув кнопку дзвінка зі свого боку столу і згріб карти до купи. — Поквапся, чорт забирай! Негоже кидати карти, коли твій партнер виграє.

Стренгвейз був уже на півдорозі до дверей. Партнери по бриджу покійно розслабились у своїх кріслах. Підійшов офіціант, вони замовили напої для себе та віскі зі содовою для Стренгвейза.

Така сама ситуація повторювалася щодня о чверть на сьому, приблизно в середині другого робера, і це не могло не дратувати. Точнісінько у цей час, навіть по середині партії, Стренгвейз підскакував і їхав до свого «офісу» «зробити дзвінок». Це страшенно дошкуляло. Але Стренгвейз був незамінною частиною компанії, тому доводилося терпіти. Він ніколи не пояснював, що то були за «дзвінки», проте ніхто й не питав. Робота у Стренгвейза була секретом, а яка саме — ніхто не уточнював. Він рідко затримувався більше ніж на двадцять хвилин,

і майже ритуалом стало те, що Стренгвейз оплачував напої під час змушеного простою у грі.

Офіціант приніс коктейлі, й чоловіки заговорили про скачки.

Насправді для Стренгвейза це був найважливіший момент усього дня — час радіоконтакту з потужним передавачем, установленим на даху будівлі в Рідженс Парку — штаб-квартири Секретної служби. Щодня о вісімнадцятій тридцять за місцевим часом, якщо напередодні він не попередив, що не буде на зв'язку, бо їде у справах на інший острів своєї території, або, наприклад, серйозно захворів, Стренгвейз передавав щоденний звіт і отримував накази. У разі невиходу на зв'язок о шостій тридцять передачу повторювали по так званому «синьому» виклику о сьомій і ще раз, по «червоному», — о сьомій тридцять. Якщо передавач не відповідав тричі, це в Лондоні розцінювали як сигнал тривоги, і Третій відділ, до якого був приписаний Стренгвейз, запускав процедуру альтернативного пошуку резидента та з'ясування причини його радіомовчання.

Навіть «синій» сигнал розцінювали щодо агента як поганий показник, принаймні до пояснення беззаперечної поважної причини. Лондонський радіообмін діяв за надзвичайно щільним графіком, і будь-який повторний виклик становив небезпечну перешкоду. Варто зазначити, що Стренгвейз ніколи не принижував себе навіть «синім» сигналом, не кажучи про «червоний», і був упевнений, що ніколи до них обох не опуститься. Отже, щовечора точно о чверть на сьому він залишав Королівський клуб, сідав у машину і за десять хвилин доїжджав до свого гарнесенького бунгало біля обніжжя Блакитних гір, звідки відкривався фантастичний вид на Кінгстонський порт. Рівно о шостій двадцять п'ять Стренгвейз проходив коридором до кабінету в задній частині будинку і зачиняв двері. Міс Трублад, яка виконувала функції секретарки,

а насправді була його заступником і старшим офіцером «Ренів»¹ у минулому, вже сиділа в навушниках перед циферблатами передавача, вмонтованого у шафу для документів. На зв'язок вона виходила, відстукуючи позивний WXN на частоті чотирнадцять мегагерц. На її акуратних колінах лежав блокнот для стенографування. Стренгвейз займав місце поруч, брав другу пару навушників і точно о шостій двадцять вісім змінював міс Трублад та чекав на несподівану паузу посеред завантаженого ефіру, що означає: штаб-квартира в Лондоні готова до прийому.

Процедура була залізною, і Стренгвейз ніколи її не порушував. На жаль, жорсткі рамки поведінки можуть стати смертельно небезпечними, якщо про них дізнається ворог.

Стренгвейз — високий чоловік з чорною пов'язкою на правому оці та орлиним носом, схожим на ніс есмінця, — рвучко перетнув оздоблений панелями з червоного дерева вестибюль Королівського клубу, штовхнув легкі протимоскітні вхідні двері та збіг сходами на доріжку.

Він не думав про щось особливе, а просто насолоджувався чистим свіжим вечірнім повітрям і обдумував у щойно завершеній партії прорізку, яка дала йому три додаткові піки. Звісно, була ще справа — загадкова й заплутана — яку М. мимохідь підкинув йому два тижні тому. Все йшло добре. Чисто випадково йому вдалося знайти вихід на китайську спільноту. Деякі дивні аспекти виплили на світ Божий — поки що тільки в загальних рисах, нічого конкретного. Стренгвейз пройшов доріжкою на Річмонд-роуд, роздумуючи, а чи не наштовхнувся він тут на дещо дуже дивне.

Стренгвейз стеноу плечима. Звісно, простого рішення не буде, як ніколи не бувало і раніше. Найімовірніше, зна-

¹ Жіноча допоміжна служба ВМС — жіночий підрозділ Королівських військово-морських сил Великої Британії під час Першої та Другої світових війн.

йдеться просте пояснення, а все інше доведеться списати на гарячковість уяви та природну істеричність китайців.

Інша частина мозку Стренгвейза запримітила трьох кульгаючих сліпих, що прямували тротуаром у напрямку до нього приблизно футів за двадцять. Він підрахував: порівняється з ними саме тоді, коли дійде до автомобіля. Відчуваючи ніяковість за те, що він, на відміну від них, здоровий, Стренгвейз поліз у кишеню за монетами, перебрав кілька, переконався, що це флорин, а не пенні, й витягнув його. Порівнявся зі жебраками — як дивно, що вони всі кегри! Рука Стренгвейза піднялася, монета бренькнула в бляшанку.

— Благословить вас Господь, містер, — мовив перший.

— Благослови, Господи, — луною підхопили двоє інших.

Ключі від машини Стренгвейз тримав у руці. Відзначив про себе, як тростини припинили стукати і на мить запала тиша. Але реагувати було запізно.

Коли англієць оминув останнього жебрака, вони всі синхронно повернулись і розступилися так, щоб випадково не опинитись у секторі стрільби сусіда. З надр лахміття витягнули револьвери з незграбними глушниками, завбільшки як сосиски. Відпрацьованими на тренуванні рухами вибрали три різних мішені на тілі Стренгвейза — у хребет між лопатками, у поперек, і в таз.

Три револьвери кашлянули одночасно. Стренгвейза відкинуло, немов якийсь велетень штурхнув його ногою. Він упав на тротуар, здійнявши хмаринку куряви, і залишився лежати абсолютно нерухомо.

Було сімнадцять хвилин на сьому. Заверещали шини, на перехрестя Річмонд-роуд вилетів пошарпаний катафалк із чорними мітелками пір'я по чотирьох кутах даху і рвонув до трійці на тротуарі. Кегри підхопили тіло Стренгвейза, і, тільки-но машина пригальмувала та розчинилися задні дверцята катафалка, закинули труп у труну з необроблених дощок, що стояла всере-

дині, й заскочили самі. Труну накрили лядою, дверцята авто зачинили зсередини. Чоловіки зайняли місця на лавицях по боках від труни, неквапливо відклали вбік білі палички, натягнули поверх лахміття чорні вовняні сюртуки, скинули бейсбольні кепі, а замість них увінчали голови високими чорними циліндрами.

Водій, також негр-китаєць, нервово озирнувся через плече.

— Давай, чуваче, жми на газ! — крикнув найвищий з убивць і поглянув на циферблат годинника, що світився в темряві салону. Стрілки показували двадцять хвилин на сьому. Вклались у три хвилини. Усе триває за графіком.

Катафалк, махаючи пір'ям, велично розвернувся та поважно рушив до перехрестя, де повернув праворуч і зі швидкістю тридцять миль на годину шляхетно покотив асфальтованим шосе в напрямку гір — чорні плюмажі майоріли на знак скорботи по вантажу в своєму череві, котру доповнювали три плакальники, які сиділи довкола труни, випрямивши спини із траурно схрещеними на грудях руками.

— WXN викликає WWW... WXN викликає WWW... WXN... WXN... WXN...

Середній палець правої руки Мері Трублад м'яко натискав на ключ передавача. Вона поглянула на ліву руку. Шоста двадцять вісім. Стренгвейз запізнювався на хвилину. Мері Трублад посміхнулась, уявивши, як маленький відкритий «санбім» поспішає курною дорогою додому. За кілька секунд вона почує поспішні кроки, звук замка, який відчиняють, і шеф займе місце поруч. Напевне, він винувато посміхнеться і потягнеться за навушниками. «Вибач, Мері, клята машина не заводилась...» Або: «Чорт забирай, я думав, поліцейським відомий номер моєї машини. Зупинили мене посередині Хафвей-Трі, щоби перевірити документи!..» Мері Трублад зняла з гачка другу пару навушників і поклала їх на крісло поруч, щоб виграти йому хоча б півсекунди.

— WXN викликає WWW... WXN викликає WWW...

Мері прокрутила шкалу на півподілки і продовжила викликати Лондон. Годинник показував шосту двадцять дев'ять. Мері почала хвилюватися. За кілька секунд Лондон вийде на зв'язок. Раптом її пропекла жахлива думка: що вона робитиме, якщо Стренгвейз не прибуде вчасно. Марно намагатися з'єднатися з Лондоном і видати себе за нього — марно й небезпечно. Служба безпеки моніторить усі радіограми від агентів. У них є апаратура, щоб визначити найдрібніші відмінності в письмі оператора, отже, вони відразу зрозуміють, що на ключі був зовсім не Стренгвейз. Одного разу Мері Трублад провели екскурсію верхнім поверхом штаб-квартири в Лондоні й показали ряди автоматів з тремтячими стрілками, які оцінювали кожне повідомлення, швидкість передачі кожного зашифрованого кластера сигналів, затримки при наборі певних літер. П'ять років тому, ще до того, як її скерували у карибську резидентуру, інспектор пояснив, як пролунає зумер і передачу буде автоматично перервано, якщо на ключі виявиться неправильний оператор. Такими були базові правила безпеки Секретної служби у разі, якщо радіоприймач потрапить до рук ворога. А якщо агента захоплять і силою під страхом тортур змусять передати повідомлення, достатньо трішечки змінити письмо, щоб надати такий самий однозначний сигнал про провал, якби він повідомив про це вголос.

Ось воно! У навушниках пролунав чистий шум ефіру, що означало: Лондон готовий до прийому. Мері Трублад поглянула на годинник: пів на сьому. Кошмар! Але що це — кроки в коридорі. Слава Богу! За секунду він буде на місці. Треба його підстрахувати. Жінка відчайдушно прийняла рішення тримати канал відкритим.

— WWW викликає WXN... WWW викликає WXN... Ви чуєте нас?.. Чуєте нас? — сигнал з Лондона був чистим та потужним.

Кроки за дверима.

Мері спокійно і впевнено відстукала повідомлення: «Чую вас чітко та зрозуміло... Чую вас чітко та зрозуміло... Чую вас...»

Позаду пролунав вибух. Щось ударило її в коліно. Мері подивилася — то був дверний замок.

Жінка розвернулась у кріслі — в отворі дверей стояв чоловік. І зовсім не Стренгвейз. Мало не всю пройму одвірків займав величезний негр із жовтуватою шкірою та розкосими очима. В руці він тримав пістолет, ствол якого закінчувався товстим чорним циліндром.

Мері Трублад розкрила рота, щоб закричати.

Негр широко посміхнувся, потім обережно, неспішно підняв пістолет і тричі вистрелив жінці в ліву частину грудей.

Жінка повалилась убік, навушники сповзли з її золотистого волосся і впали на підлогу. В кімнаті пропищав і відразу вщух лондонський позивний. Зумер на панелі інспектора в далекому Лондоні просигналізував, що з WXN не все гаразд.

Убивця вийшов і за секунду повернувся до кабінету з коробкою із яскравим написом «PRESTO FIRE¹» та великим мішком з-під цукру фірми «TATE & LYLE²». Поклавши коробку на підлогу, кегр підійшов до тіла жінки, натягнув мішок на голову і почав грубо запихати тіло. Ноги не вмістилися. Він зігнув їх у колінах і таки заштовхнув усередину. Потім витягнув важкий мішок у коридор і повернувся до кабінету. В куті кімнати, як і сказали, стояв відчинений сейф, а шифрувальні книги — з кодами та позивними — лежали розгорнутими на

¹ Компанія виробляє суміші для розпалювання й антипожежні вироби (вогнегасники, ковдри та ін.)

² Потужна британська сільськогосподарська компанія, заснована 1921 року.

столі, підготовлені для роботи з Лондоном. Кегр згріб усі папери на середину кімнати, зірвав штори і кинув їх на купу. Зверху поклав пару стільців. Потім відкрив коробку, витягнув з неї жменю суміші для розпалювання, розклав та підпалив. Вийшовши у коридор, підпалив ще у кількох місцях. Сухі меблі радісно підхопили вогонь, язики полум'я почали лизати дерев'яні панелі. Чоловік підійшов до вхідних дверей. Через живу огорожу з кущів гібіскусу виднівся дах катафалка. На вулиці було майже тихо, тільки стрекотіли цикади та приглушено працював двигун машини. В обидва боки дороги не було жодного руху. Кегр повернувся всередину будинку, що його заповнював дим, легко закинув мішок на плече, вийшов на вулицю, не зачинивши двері, щоби зробити протяг, і швидко дістався автомобіля. Задні дверцята катафалка були розчинені. Він передав мішок усередину. Його компаньйони запхали мішок у труну, поклавши тіло Мері Трублад поверх Стренгвейза. Кегр заліз у машину, зачинив дверцята, сів на лавицю і надів циліндр.

Коли перші язики полум'я почали пробиватися крізь високі вікна бунгало, катафалк уже залишив місце стоянки перед будинком Стренгвейза і котився в напрямку водойми Мона¹. Саме там труна, завантажена камінням, опустилася на глибину п'ятдесяти фатомів², де й знайшла свою могилу. Таким чином, Карибська резидентура Секретної служби Великої Британії була повністю знищена за рівно сорок п'ять хвилин.

¹ Головне джерело прісної води для міста Кінгстон.

² 1 фатом = 6 футів = 1,82 м.